

Rada Przejrzystości

działająca przy

Prezesie Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Protokół nr 23/2015
z posiedzenia Rady Przejrzystości
w dniu 20 lipca 2015 roku
w siedzibie Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Członkowie Rady Przejrzystości (Rada) obecni na posiedzeniu:

1. Anna Cieślik
2. Lucjusz Jakubowski
3. Marlena Jankowiak
4. Marek Keller
5. Andrzej Kokoszka
6. Michał Myśliwiec
7. Tomasz Pasierski – prowadził posiedzenie
8. Jakub Pawlikowski
9. Janusz Szyndler

Członkowie Rady nieobecni na posiedzeniu:

1. Rafał Suwiński

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Omówienie i zatwierdzenie porządku obrad.
3. Omówienie konfliktów interesów członków Rady.
4. Przygotowanie opinii na temat zasadności objęcia refundacją, przy danych klinicznych, w zakresie wskazań do stosowania lub dawkowania, lub sposobu podawania odmiennych niż określone w Charakterystyce Produktu Leczniczego, leków: zawierających substancje czynne: cyproteronum, cyproteronum + ethinyloestradiolum, estradiolum, testosteronum, we wskazaniu określonym kodem ICD-10: F64.0 – Transseksualizm.
5. Przygotowanie opinii w sprawie utworzenia odrębnych grup limitowych dla środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego: Milupa Cystlilac, proszek, 900 g; Fortimel Max o smaku truskawkowym, płyn, 4 x 300 ml; Fortimel Max o smaku waniliowym, płyn, 4 x 300 ml.
6. Losowanie składu Zespołu na kolejne posiedzenie Rady.
7. Zamknięcie posiedzenia.

Ad.1. Posiedzenie o godzinie 11:00 otworzył Przewodniczący Rady Tomasz Pasierski.

Ad.2. Rada przyjęła jednogłośnie propozycję porządku obrad przedstawioną przez Tomasza Pasierskiego.

Ad.3. Żaden z członków Rady nie zgłosił konfliktu interesów.

Ad.4. Pracownik Agencji przedstawił najistotniejsze informacje z raportu nr: AOTMIT-BP-434-3/2015 „Raport oceny technologii medycznych (analiza skuteczności klinicznej i praktycznej oraz bezpieczeństwa, analiza ekonomiczna oraz analiza wpływu na system ochrony zdrowia) dotyczący finansowania leczenia hormonalnego u osób transseksualnych ze środków publicznych”.

Następnie, projekt opinii przedstawił członek Rady, wyznaczony przez prowadzącego posiedzenie.

W wyniku przeprowadzonej dyskusji Rada, 7 głosami za projektem opinii Rady, przy 2 głosach przeciw projektowi, przyjęła uchwałę będącą jej opinią, która stanowi załącznik do protokołu.

Ad.5. Pracownik Agencji przedstawił najistotniejsze informacje z raportu Nr: AOTMIT-BOR-434-8/2015 „217.5 Dieta stosowana w mukowiscydozie - Opracowanie na potrzeby Rady Przejrzystości w sprawie oceny zasadności utworzenia odrębnych grup limitowych dla środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego”.

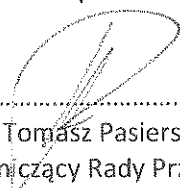
Następnie, projekt opinii przedstawił członek Rady, wyznaczony przez prowadzącego posiedzenie.

W wyniku przeprowadzonej dyskusji Rada, 8 głosami za projektem opinii Rady, przy 1 głosie przeciw projektowi, przyjęła uchwałę będącą jej opinią, która stanowi załącznik do protokołu.

Ad.6. Przeprowadzono losowanie składu Zespołu na posiedzenie Rady w dniu 17 sierpnia 2015 r.

Ad.7. Prowadzący posiedzenie Tomasz Pasierski zakończył posiedzenie Rady o godzinie 12:05.

Protokół zatwierdził prowadzący posiedzenie:

.....

Tomasz Pasierski
Przewodniczący Rady Przejrzystości

Rada Przejrzystości

działająca przy

Prezese Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Opinia Rady Przejrzystości

nr 144/2015 z dnia 20 lipca 2015 r.

w sprawie objęcia refundacją leków zawierających substancje czynne: cyproteronum, cyproteronum + ethinylestradiolum, estradiolum, testosteronum w zakresie wskazań do stosowania lub dawkowania, lub sposobu podawania odmiennych niż określone w Charakterystyce Produktu Leczniczego

Rada Przejrzystości uważa za zasadne objęcie refundacją leków zawierających substancje czynne: cyproteronum, cyproteronum + ethinylestradiolum, estradiolum, testosteronum w zakresie wskazania do stosowania lub dawkowania, lub sposobu podawania odmiennego niż określone w Charakterystyce Produktu Leczniczego, opisanego kodem ICD-10: F64.0.

Uzasadnienie

Hormonoterapia jest jedną z metod postępowania stosowaną w zaburzeniach tożsamości płciowej, w której dąży się do modyfikacji drugorzędowych cech płciowych w celu poprawy jakości życia. Dostępne dowody naukowe dotyczące terapii hormonalnej transseksualizmu są niskiej jakości. Badania obserwacyjne wskazują, że leczenie stosowane w celu zmiany płci (w tym leczenie hormonalne) wpływa na poprawę poczucia tożsamości płciowej i jakości życia. Pomimo poprawy jakości życia, odsetek osób popełniających samobójstwo pozostaje jednak nadal wysoki w tej grupie docelowej, co wskazuje, że hormonoterapia jest niewystarczająca formą opieki nad osobami z zaburzeniami integracji płciowej i wymaga ich dalszej obserwacji. Należy również dążyć do tego, aby osoba, która ma rozpocząć leczenie hormonalne w pełni rozumiała odwracalne i nieodwracalne konsekwencje stosowanego leczenia w tym konsekwencje dla płodności. Zasadność leczenia hormonalnego transseksualizmu powinna być zweryfikowana przez lekarza psychiatrę i endokrynologa, a leczenie powinno być prowadzone pod nadzorem specjalisty endokrynologa. Rekomenduje się monitorowanie skutków leczenia hormonalnego w odniesieniu do stanów chorobowych, które wynikają z obniżenia hormonów płciowych wydzielanych przez organizm i skutków stosowania egzogennych hormonów płciowych.

Wyniki większości badań obserwacyjnych wskazywały na akceptowalny profil bezpieczeństwa hormonoterapii w krótkim i średnim okresie obserwacji, natomiast potencjalne zdarzenia niepożądane w długim okresie obserwacji pozostają nieznanne. Opisywane były działania niepożądane leczenia w postaci indukcji nowotworów hormonozależnych, powikłań sercowo-naczyniowych, a także dyskomfort z powodu zmiany płci i podejmowanie prób leczenia odwracającego skutki wcześniej podjętej terapii. Terapia hormonalna powinna być zatem zindywidualizowana do celów pacjenta, stosunku korzyści do ryzyka, istnienia innych chorób oraz czynników socjo-ekonomicznych.

Przedmiot zlecenia

Zlecenie Ministra Zdrowia, zawarte w piśmie PLA.4604.40.2015.2.ISU z dnia 6 lipca 2015 r., dotyczyło wydania opinii Rady Przejrzystości w sprawie wydania z urzędu decyzji o objęciu refundacją leków przy danych klinicznych, w zakresie wskazań do stosowania lub dawkowania, lub sposobu podawania odmiennych niż określone w Charakterystyce Produktu Leczniczego w zakresie leków wymienionych w tabeli poniżej i wskazania opisanego kodem ICD-10: F64.0.

Substancja czynna	Nazwa, postać i dawka leku, Zawartość opakowania, kod EAN	Grupa limitowa
Cyproteronum	Androcur, tabl., 50 mg, 20 szt., 5909990657476	71.0, Hormony płciowe - antyandrogeny o budowie steroidowej
	Androcur, tabl., 50 mg, 50 tabl., 5909990657483	
Cyproteronum + Ethinyloestradiolum	Cyprest, tabl. drażowane, 2+0,035 mg, 21 tabl., 5909990613311	72.0, Leki hormonalne do podawania doustnego, zawierające cyproteron, etynyloestradiol, lewonorgestrel lub medroksyprogesteron
	Cyprest, tabl. drażowane, 2+0,035 mg, 63 tabl., 5909990613328	
	Cyprodiol, tabl. drażowane, 2+0,035 mg, 21 tabl., 5909990080885	
	Cyprodiol, tabl. powl., 2+0,035 mg, 21 szt., 5909991039486	
	Cyprodiol, tabl. powl., 2+0,035 mg, 63 szt., 5909991039509	
	Diane-35, tabl. powl., 2+0,035 mg, 21 tabl., 5909990222216	
	Diane-35, tabl. powl., 2+0,035 mg, 63 tabl., 5909990222230	
	OC-35, tabl. powl., 2+0,035 mg, 21 tabl., 5909990046171	
	OC-35, tabl. powl., 2+0,035 mg, 63 tabl., 5909990046188	
	Syndi-35, tabl. drażowane, 2+0,035 mg, 21 tabl., 5909990037773	
Syndi-35, tabl. drażowane, 2+0,035 mg, 63 tabl., 5909990086788		
Estradiolum	Climara-50, system transdermalny, 50 µg/24h, 4 szt., 5909990458318	68.1, Leki hormonalne do podawania przezskórnego, zawierające estradiol lub estradiol w skojarzeniu z progestagenami
	Divigel 0,1%, żel, 0,5 mg/0,5 g, 28 szt., 5909990447619	
	Divigel 0,1%, żel, 1 mg/g, 28 szt., 5909990447718	
	Estraderm MX 100, system transdermalny, 100 µg/24h, 6 szt., 5909990703012	
	Estraderm MX 25, system transdermalny, 25 µg/24h, 6 szt., 5909990702817	
	Estraderm MX 50, system transdermalny, 50 µg/24h, 6 szt., 5909990702916	
	Estradot 100, system transdermalny, 100 µg/24h, 8 szt., 5909990939510	
	Estrofem, tabl. powl., 2 mg, 28 tabl., 5909990330713	
	Estrofem mite, tabl. powl., 1 mg, 28 tabl., 5909990823215	
	Fem 7, system transdermalny, 50 µg/24h, 4 szt., 5909990774616	
	Oesclim 25, system transdermalny, 25 µg/24h, 6 szt., 5909990761517	
	Oesclim 50, system transdermalny, 50 µg/24h, 6 szt., 5909990761616	
	Progynova 21, tabl. powl., 2 mg, 21 tabl., 5909990304110	
System 50, system transdermalny, plaster, 50 µg/24h, 6 szt., 5909990169214		
Testosteronum	Undestor Testocaps, kaps., 40 mg, 60 kaps., 5909990665082	63.0, Hormony płciowe - androgeny - testosteron

.....
Przewodniczący Rady Przejrzystości

Prof. Tomasz Pasierski

Tryb wydania opinii

Opinię wydano na podstawie art. 40 ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 581).

Wykorzystane źródła danych:

1. Opracowanie na potrzeby Rady Przejrzystości w sprawie oceny zasadności finansowania ze środków publicznych leków we wskazaniach innych niż ujęte w charakterystyce produktu leczniczego, Raport nr: AOTMiT-BP-434-3/2015, „Raport oceny technologii medycznych (analiza skuteczności klinicznej i praktycznej oraz bezpieczeństwa, analiza ekonomiczna oraz analiza wpływu na system ochrony zdrowia) dotyczący finansowania leczenia hormonalnego u osób transseksualnych ze środków publicznych”, Warszawa, lipiec 2015 r.

Rada Przejrzystości

działająca przy

Prezese Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Opinia Rady Przejrzystości nr 145/2015 z dnia 20 lipca 2015 r.

w sprawie zasadności utworzenia odrębnych grup limitowych dla środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego

Rada Przejrzystości uważa za zasadne utworzenie odrębnych grup limitowych dla środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego:

- *Milupa cystilac; proszek; 900 g; refundowany zgodnie z aktualnie obowiązującym Obwieszczeniem Ministra Zdrowia w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych w grupie limitowej 217.5 Dieta stosowana w mukowiscydozie;*

oraz

- *Fortimel Max o smaku truskawkowym; płyn, 4 x 300 ml; kod EAN 8716900553578;*
- *Fortimel Max o smaku waniliowym; płyn, 4 x 300 ml; kod EAN 8716900553486.*

Uzasadnienie

Produkty Milupa cystilac (proszek, 900g) oraz Fortimel Max (płyn, 4 x 300 ml) stanowią dietetyczne środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Produkty te przeznaczone są dla różnych populacji docelowych pacjentów. Produkty różnią się również wskazaniami.

Milupa cystilac jest hiperkaloryczną dietą przeznaczoną do postępowania dietetycznego w mukowiscydozie u niemowląt i dzieci. Natomiast, Fortimel Max jest produktem wysokoenergetycznym do stosowania jako uzupełnienie diety, przeznaczonym do postępowania dietetycznego w niedożywieniu związanym z chorobą.

Produkt Milupa cystilac może stanowić jedyne źródło pożywienia dla niemowląt lub może stanowić substytut mleka krowiego dla dzieci powyżej 1. roku życia.

Natomiast produkt Fortimel Max przeznaczony jest dla pacjentów powyżej 6 r.ż. Nie jest odpowiedni do stosowania jako jedyne źródło pożywienia. W przypadku

utworzenia odrębnych grup limitowych dla produktów Milupa cystilac i Fortimel Max wzrosną oszczędności z perspektywy pacjenta.

Przedmiot wniosku

Zlecenie Ministra Zdrowia, pismo PLA.4600.121.2015.2.KKU dotyczyło przygotowania, na podstawie art. 15 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 poz. 345), opinii Rady Przejrzystości odnośnie zasadności utworzenia odrębnych grup limitowych dla środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego Milupa cystilac i Fortimel Max stosowanych w mukowiscydozie.

Tabela 1. Oceniane środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Nazwa,	Zawartość opakowania, kod EAN
Fortimel Max o smaku truskawkowym	płyn, 4 x 300 ml; kod EAN 8716900553578
Fortimel Max o smaku waniliowym	płyn, 4 x 300 ml; kod EAN 8716900553486
Milupa cystilac	proszek; 900 g; kod EAN 4008976340348

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, Rada Przejrzystości przedstawia opinię jak na wstępie.

.....
Przewodniczący Rady Przejrzystości
prof. Tomasz Pasierski

Tryb wydania stanowiska

Opinię wydano na podstawie art. 15 ust. 3 pkt 3 ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz.U. 2015 nr 345).

Inne wykorzystane źródła danych, oprócz wskazanych w ww. raporcie:

1. 217.5 Dieta stosowana w mukowiscydozie; Opracowanie na potrzeby Rady Przejrzystości w sprawie oceny zasadności utworzenia odrębnych grup limitowych dla środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego objętych obecnie refundacją w ramach wspólnej grupy limitowej; nr AOTMiT-BOR-434-8/2015, Warszawa, lipiec 2015 r.